

ההימור של איראן יעלה לה ביוקר? האויב שמחכה מעבר לפינה

written by אשר פרדמן | 08.03.2026

המבצע הישראלי-אמריקני נגד איראן הביא להתפתחות שמעטים היו יכולים לדמיין ערב המתקפה: הרפובליקה האסלאמית של איראן שיגרה כ-3,000 טילים וכטב"מים נגד מדינות ערב. לא פחות מ-1,668 שיגורים כוונו ישירות לעבר איחוד האמירויות ² מספר הגבוה בהרבה מזה ששוגר לעבר ישראל.

אבו דאבי הכחישה בתוקף את הדיווחים הישראליים על תקיפה מצדה נגד מתקן התפלה איראני כפעולת תגמול. אך השאלות המהדהדות כעת במזרח התיכון נותרו בעינן: מדוע איראן תוקפת את שכנותיה בעוצמה כזו? והאם המדינות הללו עומדות להגיב באופן צבאי?

המתקפה האיראנית על המפרץ אינה פעולה בלתי רציונלית, אלא חלק מאסטרטגיה מחושבת להתמודד עם העוצמה האמריקנית-ישראלית המשותפת ולשרוד את המערכה. בטהרן מבינים כי מערכות ההגנה של המדינה אינן מסוגלות לבלום את המהלומות. לכן, תקוותם היא להפעיל לחץ על הנשיא טראמפ לעצור את המלחמה בטרם המשטר ייחלש עד לנקודה שבה מתנגדיו מבית יפילו אותו.

על מנת ליצור את הלחץ הזה, איראן פועלת לערער את היסודות של "המודל המפרצי": היותן של מדינות המפרץ, ובראשן איחוד האמירויות, אי של יציבות, שגשוג ואנרגיה. באמצעות שיבוש זרימת הנפט ותקיפת מרכזי העסקים, האייתוללות מהמרים שמדינות המפרץ ילחצו על הממשל בושינגטון לסיים את המלחמה בטרם עת.

האסטרטגיה הזו, של הפעלת לחץ על טראמפ לעצור את המבצע, באה לידי ביטוי גם באפיקים אחרים. כך, לדוגמה, שר החוץ האיראני עראקצ'י החל להדהד רטוריקה שכאילו נלקחה מהמונולוגים של טאקר קרלסון או קנדס אוונס, לפיה טראמפ "הולך שולל" על ידי נתניהו, וכי זו מלחמה של "ישראל תחילה" ולא "אמריקה תחילה". המטרה ברורה: לעורר התנגדות למלחמה בקרב ה"בייס" הרפובליקני של טראמפ.

אולם, נכון לעכשיו, איראן נכשלת בשתי החזיתות. הסקרים בארה"ב מראים כי 77%-84% מהרפובליקנים תומכים במבצע. במפרץ, למרות הנזק הכלכלי, מערכות ההגנה רשמו הישגים מרשימים. איחוד האמירויות הציגה שיעור יירוט מדהים של 99% לטילים ו-94% לכטב"מים. הצלחה זו הפיחה באמירויות גאווה לאומית וביטחון ביכולות הצבאיות ובחוסן הלאומי, ודעת הקהל במדינות המפרץ הוקשחה משמעותית נגד איראן.

השאלה הגדולה כעת היא באילו תנאים, אם בכלל, איחוד האמירויות תגיב ישירות באופן צבאי.

אבו דאבי נותרה זהירה, מחוסר רצון להיגרר לעימות רחב יותר, ומתוך חשש שמא משטר האייתוללות ישרוד. כפי שהבהיר אנוור גרגאש, יועצו הבכיר של הנשיא מוחמד בן זאיד: "האמירויות נמצאת במצב של הגנה עצמית² כל צעד הגנתי שיינקט יהיה פומבי וברור³ מטרותנו היא לעצור את התוקפנות המתמשכת הזו ולא להיגרר להסלמה".

אבל יש סימנים שהסבלנות האמירותית פוקעת. הנשיא מוחמד בן זאיד שלח אתמול מסר חד: "לאיחוד האמירויות יש עור עבה ובשר מר. איננו טרף קל".

לסעודיה ולאמירויות חילות אוויר מתקדמים ומיומנים. אם יתברר שארה"ב וישראל אכן נחושות ללכת עד הסוף ולהפיל את שלטון האייתוללות, והנחישות הזאת מגובה בתקיפות מתמשכות נגד יעדי שלטון, צבא וביטחון הפנים של איראן, ייתכן שהאמירויות תחליט להצטרף באופן פעיל למערכה. הסבירות לכך גוברת לנוכח העובדה הבאה: גם אם ארה"ב וישראל ישמידו את רוב מתקני שיגור הטילים, יהיה קשה לחסל כליל את יכולת שיגור הכטב"מים של טהרן⁴ איום שימשיך לעורר את זעמן של מדינות המפרץ. במקרה כזה, איחוד האמירויות צפוי להגיב נגד מטרות צבאיות מובהקות ולצמצם ככל האפשר פגיעה באזרחים.

מהלך כזה יבסס את מעמדה של אבו דאבי לא רק ככוח כלכלי ואנרגטי עולמי, אלא כמעצמה צבאית אזורית המגנה על ריבונותה גם בכלים התקפיים. עבור ישראל, זוהי הזדמנות היסטורית להעמיק את שיתוף הפעולה הביטחוני ולקדם את חזון הברית האסטרטגית המזרח-תיכונית, שתשנה את פני האזור לדורות הבאים.

פורסם בישראל היום, בתאריך 08 במרץ 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.